

vojski govoreč: „Zmirom se mi tožite, da ne morete raje na ravnini dobiti! evo, vam rajo, in evo, vam ravnico! Zdaj hočem videti, ali carski kruh zaslužite!“ Se ve, da Srbi so pri svojem vstanku zavoljo pomanjkanja konjikov, katerih so Turki v obilnosti imeli, boje na ravnem polju izbegavali, kar in kolikor je bilo mogoče. — Zdaj udarijo turški konjiki kakor besni (nori) na srbsko vojsko; al hajduk Velko in Stanoje Glavaš skočita s svojimi hajduki in s kozaki pred nje in se sekata ž njimi. Zdaj lupajo in udarjajo kakor besni turški konjiki na grad Kare, ki ga je grof Orurk s svojih Rusov pred obkopom naredil. Pa vselej so bili odbiti, s puškami in topovi dobro poškopljani. Hajduk Velko in Stanoje Glavaš sta pa Turke s svojimi hajduki in kozaki iznenada napadala zdaj tam, zdaj tam. In v tem velikem dva dni trpečem boji sta bila oba ranjena. Turki so bili pa tako grozno otepeni, da so vse križem v nevrednem begstvu po šumah svojega rešenja iskali. Tudi grof Orurk je zgubil nekoliko kozakov in družih vojniki. In Orurku so se Srbi v tem velikem boji tako grozno prikupili, da je neki na dan srečne in slavne zmage on vsakega Srbina, kterega je kol srečal, ljubeznjivo poljubil veselo govoreč: „Dobro vojnici! dobro, dobro, ljudi in bračo moja!“

Iz lepega bojnega polja Varvarina pridem v kakih šestih urah po lepi gladki cesti zopet v Jagodin, kjer me je moj zemljak, inženir gospod Klinar veselo sprejel in mi pri kaplji vatrenega vinca na kitaro brenkljaje in slovenske pesmi popevaje vesele ure delal. Sedaj dobim v Jagodinu Milosov-a Mitrovič-a, sivega starčeka, ki je sedem let pisar hajduka Velka bil. Pripovedal mi je o njem, kar sem vam gori povedal, in še mnogo drugih važnih in nevažnih malenkosti. Od Velka moram vam še toliko povedati, da njega srbski narod še sedaj v blagem spominu ima, kakor Kočo Petroviča. Po obeh teh junakih broji narod čas in preteklost. Ako vprašaš na primer Srbina: koliko si star? ti odgovori: „moj oče je bojeval v Kočinom ratu; jez sem se rodil za vreme hajduka Velka; vojeval sem z Velkom; ta hiša je zidana v Kočini krajini, za vreme Velka“ itd. itd.

Iz Jagodina grem zopet skozi selo Štiple in Črni Vrh v Kragujevac. Al zdaj visoka glava Črnega Vrha ni bila bela in mrzla, kakor v prvem prelazku čez njega; tudi ni bila zdaj tiha in mrtva, nego na njegovi zdaj lepo zeleni glavi je bilo vse veselo. Razlegalo se je veselo petje mnogobrojnih in raznih zračnih prebivalcev in veselo petje in dudlanje pastirjev po glavi Črnega Vrha, s kterega sem v nekoliko urah v vegasto kragujevaško dolino in v Kragujevac prišel. — Drugičkrat kaj družega.

Naši „po modi“ domorodci.

Mutatis mutandis tudi za nas!

Ti su ljudi nove dobe,
„Gentilhomme“-ske od podobe,
Sbilja fini i „galant“;
Jer „kulturu“ shvatit znadu,
I po „modi“ duh podadu,
Te su „lieblich“ dà „charmant“!

Pametni su pasje vjere,
Jer sve štiju „Witz-Blättere“ —
A hrvatski nikâv list;
Jer se boje nebi l' komu,
Takvom sinu hrvatskomu,
Rekô tko: da j' „Panslavist.“

Kad susretnu koju dičnu
Hrvaticu, gospodičnu,
Pozdrave ju s „küss' die Hand!“
Jer očute njeku muku,
Kad bi rekli „ljubim ruku!“
„Denn das wär' ja eine Schand!“

Kad u družtvo dodju koje,
Da vještine kažu svoje,
Mjese, pletu jezik troj' —
Tu „Madame“ „Freund“, „amice“
Pobacaju na ustnice,
Da naruže jezik svoj!

Kada dodju u kavanu,
Iz sveg grla vikat stanu:
Hej, „Kaffeehaus!“ „Marquer!“ „Wirth!“
Mjesto liepo reć po staru:
„Gospodaru!“ „Konobaru!“
„Weil es so sich nicht gebührt!“

A na plesu, tu tek krešu,
„Polku“ „Treblant“ „Walzer“ plešu,
„Denn das ist des Balles Glanz!“
„Kolo“ pako mrze naši
Nesoljeni mudrijaši,
„Weil es ist ein Bärentanz!“

Što bi čovjek s takvim ludam,
Da doskoči njih požudam —
Kad smo mi jim „zu gemein“?
Nebi bilo baš griehote,
Sve s naslovom: „bez vriednote“
Poslat u „Frankfurt am Main!“

Iz „Karlovačk. Viestnika.“

Dopisi.

Iz Celovca. Δ — Naš „Slovenec“ piše v svojem 69. listu: „Kakor „Draupost“ naznanja, natvezla se jej je tiskarna pravda; tožena je, kakor pravi najviši ukaz, ki je iz Dunaja prišel, zavoljo treh sestavkov; tožba se glasí na dvojno hudodelstvo po §. 65 in na en pregrešek. Kar se je vojska bližala in sreča Prusom smehljala, jela je „Draupost“ svoj program celó sukati na prusko stran. Zatoraj je tudi g. Einšpieler od imenovanega časnika čisto se ločil in poslednji list, pri kterem je gosp. E. še zraven bil, bil je 51., ki je bil 28. junija na svitlo prišel.“ — „Slovenčevo“ naznanilo, da je stopil gosp. Einšpieler iz te njegovemu stanu in dolžnostim slovenskega rodoljuba nepristojne družbe, je z nami vred gotovo vse koroške Slovence močno razveselilo; zakaj od tistega časa sèm, kar je prišla „Draupost“, kakor se je reklo, v národne roke, ona ni imela več besede za nas Slovence zoper nezumno obrekovanje in sramotenje v rajnem časniku „Alpenblätter“ in njegovih pomočnikih, da se je v resnici vse čudilo takemu ravnanju. Naj mu bo toraj hvala!

Iz Poddrage na Ipavskem. — Povedite, drage „Novice“, svojim čitateljem, da v Poddragi kmetiška čitalnica vrlo napreduje, in da jo priprosti kmetje obilno obiskujejo ter slovenske knjige in časopise pridno čitajo, na ta način pa svoj um na vse strani bistrijo. Kdo bi nam utegn timer tajiti, da ni lepo, ako mladež ob nedeljah v kmetiški čitalnici pridno prebira časnike in druge knjige, namesti da bi se okoli klatila ter se npravno in duševno popačevala, kar se dan danes, žali bože! poredkoma ne nahaja! V 6 tednih si je napravilo naše kmetiško-čitalno društvo 130 raznovrstnih slovenskih knjig: naravoslovnih, zemljepisnih, kmetijstvo zadevajočih, podučilnih pa kratkočasnih, in knjig še družega mnogovrstnega obsežka. Naročeno je društvo